

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

SVET

Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o spodbujanju novih in učinkovitih oblik participacije vseh mladih v demokratičnem življenju v Evropi

(2011/C 169/01)

SVET IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA –

določa, da lahko otroci svobodno izražajo svoje mnenje in da se njihovo mnenje upošteva pri stvareh, ki jih zadevajo, v skladu z njihovo starostjo in zrelostjo –

1. OB OPOZARJANJU NA POLITIČNO OZADJE TEGA VPRAŠANJA, KAKOR JE NAVEDENO V PRILOGI, IN ZLASTI NA NASLEDNJE:

1. člen 165 Pogodbe o delovanju Evropske unije določa, da je cilj ukrepanja Evropske unije spodbujanje sodelovanja mladih v demokratičnem življenju v Evropi;

2. v Resoluciji o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018) ⁽¹⁾ je spodbujanje aktivnega državljanstva mladih eden od splošnih ciljev, njihova participacija pa eno od osmih področij ukrepanja. Resolucija določa, da sta med vodilnimi načeli, ki bi jih bilo treba upoštevati v vseh politikah in dejavnostih, povezanih z mladimi, priznavanje, da vsi mladi predstavljajo vir za družbo, in zagotavljanje spoštovanja pravice mladih do sodelovanja pri oblikovanju politik, ki jih zadevajo, in sicer s stalnim strukturiranim dialogom z mladimi in mladinskimi organizacijami;

2. OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

1. člen 2 Pogodbe o Evropski uniji določa, da „Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin“. Člen 10(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije vsakemu državljanu priznava pravico sodelovati v demokratičnem življenju Evropske unije;

2. člena 11 in 12 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah določata, da ima vsakdo pravico do svobodnega izražanja, mirnega zbiranja in združevanja. Člen 24 pa

3. SE ZAVEDAJO NASLEDNJEGA:

1. dandanes se mladi zaradi brezposelnosti, njene povezave z revščino ter nižje stopnje izobrazbe in zgodnjega opuščanja šolanja na določenih področjih srečujejo z mnogimi izzivi ⁽²⁾. V nekaterih državah članicah je udeležba mladih na volitvah pod povprečjem;

2. mladi lahko znatno prispevajo k razvoju družbe. Ključnega pomena je, da sodelujejo pri reševanju družbenih problemov in izzivov, saj je tako vsem mladim omogočeno, da v celoti pokažejo svoja znanja in najdejo uporabne, smotne in trajne rešitve;

3. iz javnih posvetovanj in poročila EU o mladini je razvidno, da se mladi zavedajo, da je za mlade njihov prispevek k oblikovanju družbenega razvoja prek kanalov in orodij participativne demokracije zelo pomemben ⁽³⁾. Pomembno je tudi, da se pri oblikovanju vseh politik in sprejemanju odločitev, ki zadevajo mlade, upošteva njihovo mnenje;

4. bolj bi morali razumeti razloge za upad tradicionalnega sodelovanja v organizacijah in nizke stopnje participacije mladih v mehanizmih predstavniške demokracije;

5. mladi lahko s svojo vse večjo participacijo prispevajo k družbenemu, političnemu, kulturnemu in gospodarskemu razvoju; če je v javni prostor vključenih več ljudi in idej, so tudi odločitve bolj utemeljene;

⁽¹⁾ UL C 311, 19.12.2009, str. 1.

⁽²⁾ SEC(2009) 549, poglavje 2.1.

⁽³⁾ SEC(2009) 549, poglavje 3.1.5.

6. tako predstavniška kot participativna demokracija sta vedno bolj vezani na uporabo medijev in e-sodelovanje, zaradi česar se širi dostop do podrobnejših informacij in večajo možnosti za številnejše sodelovanje pri oblikovanju mnenja in odločanju, več mladih pa ima tudi možnost ne le sprejemati informacije, temveč jih tudi podajati.

4. PRIZNAVAJO:

1. participacija mladih v demokratičnem življenju je prava priložnost za sodelovanje v postopku odločanja. Nosilce odločanja opozarja, naj upoštevajo mnenje mladih, s tem pa se v družbi spodbuja splošno vzdušje dialoga, ki vključuje socialno pravičnost, kritično razmišljanje, aktivno sodelovanje in izražanje mnenja ter uporabo instrumentov in sredstev ter izkoriščanje priložnosti, ki jih ponujata predstavniška in participativna demokracija na vseh družbenih ravneh;

2. podpiranje in spodbujanje mladih – tako individualno kot skupinsko prek mladinskih organizacij, priložnostnih mladinskih skupin in dejavnosti ter različnih pobud – je bistveno za razvoj celostne participacije mladih v demokratičnem življenju;

3. program „Mladi v akciji“ je koristno orodje za spodbujanje participacije mladih, tudi mladih z manj priložnostmi, saj spodbuja sodelovanje mladih v lokalnih, regionalnih in mednarodnih projektih, upošteva njihove potrebe in ideje ter prispeva k razvijanju njihovega občutka odgovornosti.

5. MENIJO:

1. za aktivno in uspešno participacijo v družbi je nujno, da čim več ljudi ve, kako sodelovati, ter zna spoštovati človekove pravice in nenasilje;

2. prostovoljne dejavnosti kot oblika participacije so ključnega pomena za družbo, saj ustvarjajo priložnosti in načine za izboljšanje osebnih spretnosti ter občutka za solidarnost in družbeno odgovornost;

3. zagotavljanje ustreznih informacij in priložnosti za učenje v formalnem izobraževanju in neformalnem učenju je bistveno za večjo participacijo mladih. Participacijo je treba razumeti kot proces, ki se začne v otroških letih in se nadaljuje skozi vse življenje. Zato bi morala biti prisotna v vseh življenjskih okoljih, kot so družina, formalno izobraževanje, neformalno in priložnostno učenje in usposabljanje, izvenšolske dejavnosti in zaposlovanje;

4. za učinkovito participacijo v družbi morajo mladi usvojiti in razviti ključne kompetence, potrebne za vseživljenjsko učenje, zlasti sposobnost sporazumevanja in izražanja, eznanja, učenje učenja, družbene in državljanske kompetence ter kulturno zavest in izražanje; sama participacija obenem spodbuja usvajanje ključnih kompetenc. Družba bi morala bolje spodbujati enak in odprt dostop do vseživljenjskega učenja za vse mlade;

5. participacija v demokratičnem življenju je dvostransko in stalno udejstvovanje. Mladi bi morali sodelovati pri razvijanju, izvajanju in ocenjevanju politik, ki jih zadevajo. Bistvenega pomena je, da mladi redno dobivajo povratne informacije o izidih strukturiranega dialoga, javnih posvetovanj ali drugih načinov participacije. Pomembno je tudi, da dobivajo informacije o postopku odločanja in izvajanju ukrepov na področjih, za katere menijo, da so zanje pomembna.

6. POUJARJAJO:

1. dostop do informacij je nujen za participacijo. Čeprav obstajajo v Evropi različne informacijske strukture, mreže in programi, veliko mladih nima dostopa do informacij, ki jih potrebujejo za sodelovanje v demokratičnem življenju. Nova informacijska in komunikacijska tehnologija ponuja orodja, s katerimi se mladi lahko povežejo s svojo skupnostjo in demokratičnimi strukturami, ter spodbuja participacijo mladih;

2. novi mediji lahko dopolnjujejo tradicionalne načine participacije in informacijske kanale ter se z njimi povežejo. Za mlade lahko predstavljajo hitra in privlačna ter uporabniku prijazna orodja, ki jih lahko uporabljajo ne le za vsakdanje sporazumevanje, temveč tudi za boljšo participacijo v demokratičnem življenju. Uporaba novih ali tradicionalnih medijev za prenašanje sporočil o participaciji v življenju skupnosti ali predstavniški demokraciji, ki so namenjena mladim in ki jih ti ustvarijo, je ustrezen način prilagajanja potrebam mladih, saj jih veliko redno uporablja novo informacijsko in komunikacijsko tehnologijo v vsakdanjem življenju;

3. glede na to, da ima veliko državljanov dostop do informacijske in komunikacijske tehnologije ter jo zna uporabljati, lahko informacijska in komunikacijska tehnologija omogoči množična posvetovanja, obsežne in mednarodne razprave ter široko participacijo, odvisno od uporabljene metode pa tudi večjo preglednost vključevanja v demokratično odločanje v Evropi;

4. izboljšanje ključnih kompetenc in medijske pismenosti mladih, da bodo bolje razumeli, uporabljali in ustvarjali medije ter vplivali nanje, je bistveno za dobro participacijo mladih v demokratičnem življenju. Za to sta enako pomembna formalni izobraževalni sistem in neformalno učenje in njuno dodatno povezovanje bi lahko

bilo obojestransko koristno. Mladinsko delo je pomembno zaradi posredovanja informacij, razvijanja medijske pismenosti in e-znanj za učinkovitejšo participacijo.

7. ZATO POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

- (a) izkoristijo strategijo Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast, skupaj s pobudo „Mladi in mobilnost“, ki je ena od vodilnih pobud za spodbujanje civilnega udejstvovanja in demokratične participacije mladih. Spretnosti, ki jih mladi pri tem usvojijo, kot so vodenje, sporazumevanje, samoupravljanje, reševanje težav in samoiniciativnost, lahko uporabijo tudi pri vstopanju na trg dela in vključevanju v predstavniško in participativno demokracijo;
- (b) povečajo splošno dimenzijo mladih, vlogo mladinskega dela in participacije mladih pri izvajanju strategije Evropa 2020 in vodilne pobude „Mladi in mobilnost“ ter razširijo koncept mobilnosti mladih, da bi vsem mladim in mladinskim delavcem omogočili izboljšanje osebnih spretnosti in jih spodbudili, da bi si prizadevali doseči polno participacijo v izobraževalnem sistemu, na trgu dela in v družbenem življenju;
- (c) še naprej razvijajo ključne dejavnosti, katerih cilj je spodbujati participacijo mladih in ki so bile določene v Resoluciji o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018);
- (d) spodbujajo digitalno in medijsko opismenjevanje v neformalnem učenju in formalnem izobraževanju, da bi mladim ponudili ustrezna znanja, potrebna za številčnejše in aktivnejše vključevanje v program e-sodelovanje, kar je poudarjeno v vodilni pobudi strategije Evropa 2020 „Digitalna agenda za Evropo“;
- (e) bolje obveščajo otroke in mlade o njihovih demokratičnih pravicah in demokratičnih vrednotah na splošno, pri tem pa spodbujajo človekove pravice v skladu z Lizbonsko pogodbo, Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah in mednarodnimi konvencijami;
- (f) vsem otrokom in mladim zagotovijo in olajšajo dostop do demokratičnega življenja na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni, npr. z zagotavljanjem več informacij o možnostih za participacijo, s spodbujanjem k participaciji ter razvijanjem obstoječih in novih forumov za participacijo mladih, pri čemer naj posebno pozornost namenijo mladim z manj možnostmi in tistim, ki ne pripadajo organiziranim skupinam (združenjem, NVO);
- (g) spodbujajo možnosti za učenje o demokraciji, participaciji in človekovih pravicah pri strokovnjakih, ki delajo z otroki in mladimi in ki delajo zanje, ter pomagajo oblikovalcem politik na vseh ravneh z ustreznimi informacijami in znanjem o dobrih praksah na področju inovativne participacije mladih;
- (h) povečajo obseg in razpon možnosti za interesne skupine v okviru formalnega izobraževanja in neformalnega učenja, da bi skupaj povečali participacijo in državljansko vključenost mladih ter podprli različne oblike „učnega participacije“ že od otroških let;
- (i) pri razvijanju konceptov, strategij, politik ali orodij za spodbujanje aktivne in odgovorne participacije mladih upoštevajo večsektorski pristop in horizontalno naravo ukrepov, ki vplivajo na življenje mladih, zlasti pa naj pri oblikovanju ukrepov v zvezi z aktivnim državljanstvom in participacijo upoštevajo dejstva in raziskave na področju mladine, pa tudi mnenja mladih;
- (j) v naslednjem poročilu o mladini leta 2012 obravnavajo participacijo mladih v demokratičnem življenju in preučijo razlike v participaciji deklet in fantov ter vzorce participacije mladih z manj priložnostmi;
- (k) preučijo, spremljajo in ocenijo metode, ki se že uporabljajo na področju participacije otrok in mladih, ter po potrebi dodatno razvijejo obstoječa orodja ali uvedejo standarde kakovosti, smernice, novo tehnologijo in metode na področju participacije;
- (l) začnejo postopek vzajemnega učenja v okviru odprte metode sodelovanja na področju mladine;
- (m) spodbujajo sodelovanje mladih in mladinskih organizacij pri razvijanju konceptov, strategij in akcijskih načrtov v zvezi s participacijo mladih v demokratičnem življenju v Evropi;
- (n) razmislijo, kako bi vse mlade spodbudili, da bi se aktivno zanimali za demokratične procese, tiste z volilno pravico pa, da jo izkoristijo;
- (o) podprejo mladinske organizacije in pobude na lokalni, nacionalni in evropski ravni ter spodbujajo ideje, ki temeljijo na pristopu od spodaj navzgor, in možnosti za participacijo mladih v demokratičnem življenju;
- (p) spodbujajo mobilnost vseh mladih z ukrepi, kot je boljše izvajanje priporočila o mobilnosti mladih prostovoljcev v Evropski uniji. Tako bi lahko razširili osebne in poklicne spretnosti in kompetence mladih ter povečali njihovo zaposljivost.

8. POZIVAJO KOMISIJO, NAJ:

- analizira participacijo mladih v demokratičnem življenju v Evropi ter se o tem posvetuje in dodatno razpravlja;
 - v okviru obstoječih kazalnikov v zvezi z mladimi še naprej razvija statistične kazalnike o participaciji mladih v demokratičnem življenju;
 - preoblikuje evropski mladinski portal glede na potrebe mladih po lažjem dostopu do informacij;
 - zagotovi, da bodo mnenja mladih še naprej upoštevana pri oblikovanju nove generacije mladinskih programov EU.
-

PRILOGA

1. Resolucija Sveta z dne 25. novembra 2003 na temo „Naj šole postanejo odprto učno okolje, da bi tako preprečili osip in nezadovoljstvo med mladimi ter spodbudili njihovo socialno vključevanje“ (2003/C 295/02) ⁽¹⁾. Svet je v tej resoluciji odobril skupne cilje in za prednostni nalogi določil participacijo in obveščanje mladih.
2. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic na srečanju v okviru Sveta z dne 24. maja 2005 o izvedbi skupnih ciljev glede obveščanja mladih (2005/C 141/03) ⁽²⁾.
3. Sklep št. 1719/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2006 o uvedbi programa „Mladi v akciji“ za obdobje 2007–2013 ⁽³⁾, ki odločno podpira participacijo mladih, med drugim tudi v različnih programih prostovoljstva.
4. Resolucija o uresničevanju skupnih ciljev na področju participacije in informiranja mladih s ciljem spodbujanja njihovega dejavnega evropskega državljanstva ⁽⁴⁾, ki so jo ministri za mladino sprejeli novembra 2006.
5. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 22. maja 2008 o participaciji mladih z manj priložnostmi ⁽⁵⁾.
6. Sklepi Sveta z dne 22. maja 2008 o evropskem pristopu k medijski pismenosti v digitalnem okolju ⁽⁶⁾.
7. Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast ⁽⁷⁾.
8. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Pobuda Mladi in mobilnost za izkoriščanje potenciala mladih pri doseganju pametne, trajnostne in vključujoče rasti v Evropski uniji ⁽⁸⁾.
9. Sklepi Sveta z dne 19. novembra 2010 o pobudi *Mladi in mobilnost* – celovit pristop za obvladovanje izzivov, s katerimi se srečujejo mladi ⁽⁹⁾.
10. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 19. novembra 2010 o mladinskem delu ⁽¹⁰⁾.
11. Priporočilo Sveta z dne 20. novembra 2008 o mobilnosti mladih prostovoljcev v Evropski uniji ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ UL C 295, 5.12.2003, str. 6.

⁽²⁾ UL C 141, 10.6.2005, str. 5.

⁽³⁾ UL L 327, 24.11.2006, str. 30.

⁽⁴⁾ UL C 297, 7.12.2006, str. 6.

⁽⁵⁾ UL C 141, 7.6.2008, str. 1.

⁽⁶⁾ UL C 140, 6.6.2008, str. 8.

⁽⁷⁾ COM(2010) 2020.

⁽⁸⁾ COM(2010) 477 konč.

⁽⁹⁾ UL C 326, 3.12.2010, str. 9.

⁽¹⁰⁾ UL C 327, 4.12.2010, str. 1.

⁽¹¹⁾ UL C 319, 13.12.2008, str. 8.